

Wartość koszyka minimum socjalnego w czerwcu 2004 r. | 28.12. 2004

Z pewnym opóźnieniem, wynikającym z trudności formalnych, ale również z satysfakcją, publikujemy wyniki badań nad wartością koszyka minimum socjalnego w miesiącu czerwcu 2004 r.

W czerwcu 2004 roku wartość koszyka minimum socjalnego dla najbardziej typowego modelu rodziny w Polsce – małżeństwa z dwojgiem dzieci na utrzymaniu – oszacowano na poziomie **2 434,7** zł, czyli 608,7 zł na osobę. Dla najliczniejszej rodziny ujętej w badaniach (małżeństwo z trójką dzieci) wartość minimum socjalnego wyniosła wprawdzie nominalnie więcej (**2 997,30** zł), to w przeliczeniu na jedną osobę, zgodnie w efektem skali wynosiła ona najmniej (599,50 zł). Najwyższa wartość omawianego wskaźnika dotyczyła osób samotnych. W przypadku osób w wieku produkcyjnym koszyk minimum kształtował się na poziomie **823,30** zł, zaś dla samotnego emeryta – **760,50** zł (por. Tabela poniżej).

Tabela 1

Wysokość minimum socjalnego w gospodarstwach pracowniczych w czerwcu 2004 r. w zł.

Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze					
	1- osobowe	2- osobowe	3- osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K+DM	M+K+DS	M+K+ DM+DS	M+K+ DM+2xDS
Minimum socjalne per capita	823,3	674,4	630,3	652,1	608,7	599,5
Minimum socjalne	823,3	1348,9	1891,0	1956,4	2434,7	2997,3
Z tego:						
- Żywność	192,6	385,2	532,4	598,2	745,4	958,4
- Mieszkanie	319,1	446,5	594,6	594,6	728,5	883,5
- Odzież i obuwie	48,8	97,6	131,7	147,3	181,4	231,1
- Transport i łączność	81,5	162,4	186,8	203,0	227,5	268,1

Ź r ó d ł o: Obliczenia Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych w Warszawie na podstawie danych GUS.

Miesięczna wartość minimum socjalnego z czerwca, w zestawieniu z szacunkami z marca, wzrosła od 2,25 punktu (w przypadku samotnej osoby dorosłej), do ponad 3 punktów procentowych (dla rodzin z dziećmi na utrzymaniu). Wzrost łącznej wartości minimum socjalnego w badanym okresie można uznać za dość silny, tym bardziej, że ogólny wskaźnik wzrostu cen konsumpcyjnych, potocznie nazywany wskaźnikiem inflacji, był parokrotnie niższy (zaledwie 0,8 punktu procentowego).

Tabela 2**Wysokość minimum socjalnego w gospodarstwach emeryckich w czerwcu 2004 r. w zł.**

Wyszczególnienie	Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K
Minimum socjalne per capita	760,5	612,2
Minimum socjalne	760,5	1224,4
Z tego:		
- Żywność	168,7	337,3
- Mieszkanie	319,1	446,5
- Odzież i obuwie	39,8	79,6
- Transport i łączność	53,0	105,4

Źródło jak wyżej.

Objaśnienia do tabel:

Symbole użyte w tablicy oznaczają odpowiednio:

M – mężczyzna w wieku 25–60 lat,

K – kobieta w wieku 25–60 lat,

M+K/2 – wydatki na poziomie średniej arytmetycznej dla gospodarstwa mężczyzny i kobiety,

DM – dziecko młodsze w wieku 4–6 lat,

DS – dziecko starsze w wieku 13–15 lat.

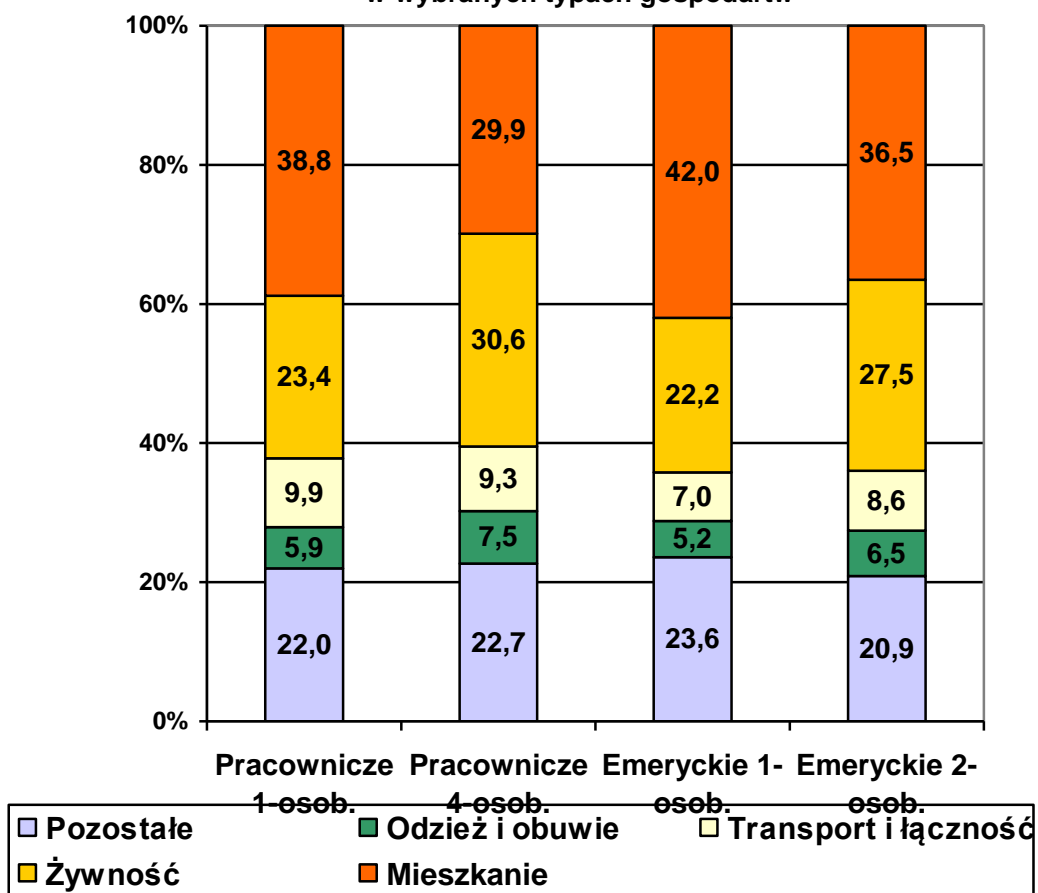
W przypadku gospodarstw emeryckich symbole M i K oznaczają odpowiednio mężczyznę i kobietę w wieku powyżej 60 lat.

Grupą wydatków, która w zdecydowanym stopniu wpłynęła na wysoki wzrost całego koszyka, są artykuły żywnościowe. W okresie marzec – czerwiec wartość tej kategorii potrzeb wzrosła o blisko 9 punktów procentowych. Wzrost wartości potrzeb żywnościowych w koszyku minimum nastąpił w skali niemal dwukrotnie większej niż ogólny wzrost cen artykułów żywnościowych notowanych przez GUS. Tak wysoki wzrost koszyka żywnościowego w tym okresie, to typowa, wiosenna zwyczajka, zwłaszcza owoców i warzyw, obserwowana także w poprzednich latach. (Z okresu lat 1998 - 2003, wyjątkiem pozostaje tylko rok 2002, gdy tak wysoki wzrost artykułów żywnościowych nie nastąpił). Dodatkowym, szeroko komentowanym w prasie czynnikiem, powodującym zmiany cen polskich artykułów żywnościowych, był fakt wejścia Polski w struktury unijne.

Innym rodzajem potrzeb, który przyczynił się do zwiększenia wartości minimum socjalnego – lecz w mniejszym stopniu, z uwagi na swój mały udział w strukturze koszyka – był sport i wypoczynek (wzrost wartości tej kategorii o ponad 3 punkty procentowe). Z kolei takie grupy potrzeb, jak eksploatacja mieszkania czy transport i łączność, straciły na wartości (por. Tabela 2).

Uaktualniona wartość koszyka minimum socjalnego przyniosła nowy obraz jego struktury (por. wykres poniżej). W wyniku tych zmian, ponownie wzrosło znaczenie grupy żywności w całym koszyku (zmiana o 1 – 2% kosztem innych grup, m.in. potrzeb mieszkaniowych).

Wykres 1. Struktura minimum socjalnego w czerwcu 2004 r.
w wybranych typach gospodarstw

Pełny komentarz oraz szczegółowe zestawienia tabelaryczne zawarte zostaną w najbliższym numerze miesięcznika *Polityka społeczna*.

Informację opracował: **Piotr Kurowski**.